

Vladimir Sorokin

TRIDESETA
MARININA
LJUBAV

Prevela s ruskog
Natalija Nenezić

■ Laguna ■

Naslov originala

Владимир Сорокин
ТРИДЦАТАЯ ЛЮБОВЬ МАРИНЫ

Copyright © 1993, Владимир Сорокин

Translation Copyright © 2008 za srpsko izdanje, LAGUNA

...jer ljubav, prijatelju moj,
kao i Sveti duh,
živi i diše tamo
gde hoće.

*Mišel Montenj,
iz privatnog razgovora*

Iza visokih vrata najzad se začulo lupkanje žurnih koraka.

Marina uzdahnu, zadigavši rukav mantila pogleda na sat. Zlatne kazaljke poklopile su se na broju dvanaest.

U vratima su dugo i muklo škripale brave, otvorila su se taman toliko da propuste Marinu.

– Izvini, mačence. Izvoli.

Marina uđe, vrata se s lakim treskom zatvoriše, otkrivši masivnu Valentinovu figuru. Osmehujući se snishodljivo poput krivca, on okrenu srebrni mehanizam brave i ogromnim belim rukama privuče Marinu k sebi.

– *Mille pardons, ma chérie...*

Sudeći po tome koliko dugo nije otvarao, i po jedva osetnom mirisu izmeta koji je ostao u naborima njegovog kućnog mantila boje trule višnje, Marinino zvono zateklo ga je u toaletu.

Poljubili su se.

– Čestitam vam praznjenje – nasmeši se Marina, odmičući se od njegovog širokog rasnog lica i polako prelazeći noktom preko malog ožiljka na brižljivo izbrijanoj bradi.

– Ti si prosto vanbračna Pinkertonova kći – osmehnu se on šire, brižno i posednički obuhvatajući njeno lice mekim toplim dlanovima. – Kako si stigla? Kakvo je vreme? Je li vazduh svež?

Osmehujući se i posmatrajući ga Marina je ćutala.

Stigla je brzo – sporim podnevnim taksijem koji miriše na benzin i šofera, vreme je bilo martovsko, a vazduh je u ovom velikom prašnjavom stanu kao i uvek, zagušljiv.

– Gledaš me očima portretiste-početnika – reče Valentin, nežno joj pritiskajući obraze ogromnim dlanovima. – Mačence, kasno ti je da menjaš profesiju. Tvoj je poziv pronalaženje talenata i podizanje opšteg muzičkog obrazovanja radnika proslavljene fabrike, a ne proučavanje oronulog plemićkog izdanka.

On se primakao, zaklanjajući licem lažni ampir enterijer predsoblja, i ponovo je poljubio.

Imao je čulne meke usne, koje su se u kombinaciji sa neobično veštim rukama i fenomenalnim penisom pretvarale u ubojitu trojku belog tela koje ne stari, masivnog i spokojnog, kao komad kararskog mermera.

– Baš me zanima da li si ti nekad tužan? – upita Marina stavljajući tašnu na stočić pored telefona i raskopčavajući mantil.

– Samo kada mi Menjuhin ponudi zajedničku turneju.

– Što, je l' ga toliko ne voliš?

– Naprotiv. Žalim što mi urođeni egocentrizam ne dopušta da radim sa orkestrom.

Čim je Marina izašla na kraj sa dugmadima i kaišem, njegove su posedničke ruke lakim pokretom skinule s nje mantil.

– Ali ti si već nastupao sa Rostropom.

– Nisam nastupao, nego vežbao. Radio.

– A meni su rekli da si nastupao...

On se sočno nasmeja, kačeći mantil na masivni čiviluk sličan oltaru:

– Izmišljotine filharmonijske fukare. Da sam tada pristao da nastupim, danas bih imao malo drugačiji izraz lica.

– Kakav? – osmehnu se Marina gledajući ogledalo pozelenelo od starosti.

– Imao bih manje uzdužnih bora, a više poprečnih. Pobedivši svoj egocentrizam, manje bih ličio na strahom izmoždenog senatora iz Kaligulinog vremena. Na mom licu preovladavale bi crte sokratovskog spokoja i platonovske mudrosti.

Zbacivši čizmice, Marina je ispred ogledala nameštala kosu koja joj se rasula po ramenima.

– Gospode, koliko suvišnih reči...

Valentin je zagrlj otpozadi, lopatama svojih dlanova pažljivo pokri grudi koje su se nazirale ispod džempera.

– Razumem, razumem. *Silentium*. Nisi li ti, apsaro, šapnula ovaj biser ostarelom Tjutčevu?

– Koji? – namršti se Marina kroz osmeh.

– Misao izrečena jeste laž.

– Možda – uzdahnu ona, stavljajući svoje sićušne dlanove preko njegovih. – Slušaj, koliko si ti visok?

– Zašto? – On pogleda u ogledalo.

Bio je viši od nje za dve glave.

– Onako.

– Jedan devedeset tri, lepoto moja. – Valentin je poljubi u vrat, i ona ugleda teme koje je ćelavilo.

Okrenuvši se ka njemu, Marina ispruži ruke.

Poljubili su se.

Valentin je privuče k sebi, zagrlj i pridiže kao perce.

– Da te nahranim, mačence?

– Posle... – promrmlja ona, osećajući opojnu snagu njegovih ruku.

On je pridiže i ponese preko dugačkog hodnika u spavaću sobu.

Zagrlivši ga oko vrata, Marina je gledala uvis.

Iznad glave je promakao, umalo je ne zakačivši, čudovišni hibrid potamnele bronzne i kristala, razvuklo se belo prostranstvo plafona, zatim je zazvečala zavesa od bambusa koja je skrivala polumrak.

Valentin je pažljivo spustio Marinu na razmešten francuski krevet.

– Mačence...

Teške zelene zavese bile su poluspuštene, bleđa martovska svetlost probijala se u sobu kroz uzani prorez.

Ležeći na leđima i raskopčavajući slič na pantalonama, Marina je posmatrala drugog, bakarno-kristalnog monstruma, koji

je preteći visio iznad kreveta. Bio je manji ali impozantniji od prvog.

Valentin je seo pored nje, pomažući joj da skinе pantalone.

– Jadranski gušteru. Jesi li se to ti skamenila od šizoidnog pogleda Gorgone?

Marina se ćutke osmehnu. U spavaćoj sobi nije umela da se šali.

Ogromne ruke za tren oka su skinule s nje džemper i čarape sa gaćicama.

Valentin se pridiže, ogrtač na njemu se raširi zaklonivši pola sobe i tiho pade na debeli persijski tepih.

Krevet mućno škripnu, bele ruke opletoše preplanulo Marinino telo.

Valentin je imao široke grudi bez malja, sa velikim, gotovo ženskim bradavicama, i mladežom veličine novčića od dve kojejke pored ključne kosti koja se jedva nazirala.

– Maćence...

Njegove usne su žurno razmakle kosu i lagano usisale Marininu ušnu resicu, snažna ruka vajara prešla je preko grudi i stomaka i prekrila prepone.

Njena kolena su zadržtala i razmakla se, propuštajući taj veliki dlan, koji je zraćio snagom i nežnošću.

U sledećem trenutku Valentin je već ležao poleđuške, a Marina je, oslanjajući se na sve četiri, polako sedala na njegov ud, tvrd, dugaćak i debeo, kao estonska sveća-suvenir za tri i devedeset.

– Venero Zanjihana... lepoto... ti si iskušavala svetog Antonija...

Šalio se, trudeći se da se osmehne, ali njegovo plemenito lice od tog trenutka počelo je naglo da gubi plemenitost.

Marina ga je žudno posmatrala.

Skriveno u polumraku sobe ono se topilo, postajalo okruglo, nestajući u svežem arapskom ćaršavu.

Kada se Marina spustila a njihove slabine se srele, na Valentinovom licu pojavio se izraz potpune bespomoćnosti, ćulne usne sasvim su se nadule, oći su se zaokruglile, brižljivo izbrija-

ni obrazi postali su crveni i Marinu je s poverenjem pogledao debeli dećkić, isti onaj koji visi u napuklom drvenom ramu u dnevnoj sobi iznad ogromnog koncertnog klavira.

Saćekavši nekoliko sekundi Marina je počela da se pokreće, oslonivši se rukama o svoja preplanula bedra.

Valentin je ćutke ležao, lutajući po njoj pogledom ludaka, njegove ruke opružene pored tela jedva su se micale.

Taćno iznad kreveta, na zelenkasto-zlatnom fonu starinskih tapeta, koje su u svojim pastoralnim šarama skrivale nejasni erotski kontekst, visila je u dubokom sivom ramu etida akta, iz kasnog Falkovog perioda.

Žena bez lica, vešto naslikana na sivoplavoj pozadini, sedela je na nećem svetlosmeđem i mekom, nameštajući rukama bez prstiju gustu kosu.

Ritmićno se pomerajući, Marina je prebacivala pogled sa njene meke figure na opruženo Valentinovo telo, po stoti put otkrivajući sličnost linija.

Oboje su bili bespomoćni – žena pred kićicom majstora, muškarac – pred preplanulim telom u pokretu, koje se tako lako i spretno njihalo iznad njega u polumraku spavaće sobe.

Marina ga naglo zagrlila, spusti usne do njegove smeđe bradavice i poče energićnije da se pomera.

Valentin zastenja, obujmi joj glavu.

– Lepoto moja... slatkišu... devojćice...

Lice mu postade sasvim okruglo, oći se upola sklopiše, teško je disao.

Marina je volela da ljubi i gricka njegovu bradavicu, osećajući kako ispod nje drhti ružićasta bespomoćna stena.

Marinine meke okrugle grudi dodirivale su njegov stomak, osećala je koliko su hladnije od Valentinovog tela.

Njegove ruke odjednom oživeše, spojiše se iza njenih leđa.

On zastenja, nespretno pokušavajući da joj pomogne u kretanju, ali nikakva sila, ćinilo se, nije bila u stanju da odvoji tog gorostasa od kreveta.

Shvativši njegovu želju, Marina poče brže da se pokreće.

Sat u dnevnoj sobi glasno je odzvonio pola jedan.

U teškom Valentinovom disanju jasnije se osetilo drhtanje, stenjao je nešto mrmljajući, stežući Marinu uz sebe.

U njegovom herkulovskom zagrljaju bilo joj je teže da se pokreće, grudi su se spljoštile, usne su prekrivale glatku kožu burnim poljupcima, uvojci smeđe kose drhtali su na preplanulim ramenima.

Stegnuo ju je jače.

Jedva je disala.

– Dragi... udavićeš me... – prošaputa ona u okruglu bradavicu obraslu jedva primetnim dlačicama.

On razdvoji ruke, ali one više nisu htele da leže na čaršavu – počele su grčevito da dodiruju dva spojena tela, da miluju Marininu kosu, da dodiruju njena kolena.

Počeo je da diše neujednačeno i promuklo, zadrhtao bi čitavim telom pri svakom Marininom pokretu.

Uskoro ga drhtanje čitavog obuze. Marina je s pažnjom posmatrala njegovo lice.

Ono je odjednom postalo belo, slilo se sa čaršavom. Marina se naglo podiže, razdvajajući njihova tela, od čega joj vagina sočno mljacnu. Skočivši sa Valentina i nagnuvši se, ona steže rukom njegov ogromni ud, hvatajući usnama tamnocrveni vrh.

– Aaaa... – Valentin se na trenutak ukoči i zastenja, njegove noge nalik na stubove grčevito se saviše u kolenima.

Tek što je Marina uspela da stegne jedno od nojevih jaja ogromnih purpurnih i nabreklih mošnica, usta joj napuni topli i gusta sperma.

Ritmično stežući ud, Marina usnama obuhvati glavić, žudno gutajući nadolazeću ukusnu tečnost.

Mrtvački bled, Valentin se bezvoljno trzao na čaršavu, nemušto otvarajući usta, kao morska životinja izbačena na obalu.

– Aaaa... smrti moja... Marinočka, odališćice... jače... jače...

Ona steže napeto vruće žezlo, osećajući kako ono pulsira dok ispušta sakralnu tečnost.

– Jaaaaao... smrtonosno... umirem... divna si... mačence...

U sledećem trenutku pridigao se na laktove; olizavši s tamnocrvenog limuna poslednje mutne kapi, Marina se blaženo protegnula na prohladnom čaršavu.

– Ludilo... divota... – promrmlja Valentin, razgledajući penis koji mu se pružio po stomaku do pupka.

– Zadovoljan... – potvrdno upita Marina, ljubeći njegovu potpuno sedu slepoočnicu.

– Ti si profesionalna hetera, već sam ti rekao... – umorno uzdahnu on i, zavalivši se, obuhvati je otežalom rukom. – *Beati possidentes...*

U lice mu se vrati boja, usne ponovo postadoše oholo čulne.

Marina je ležala, pripijajući se uz njegove grudi koje su se ravnomerno podizale, gledajući kako na mermernom stomaku vene tamnocrveni cvetić.

– Rolandov mač – nasmeši se Valentin, primetivši šta ona gleda. – A u tebi su – moje verne korice.

Marina je rasejano milovala njegovu ruku:

– Ne samo u meni. On je verovatno imao stotine korica.

– *Il est possible. On ne peut passe passer de cela...*

– Ipak, kako je ogroman...

– *Je remercie Dieu...*

– Nisi ga merio ukrućenog?

– *Il ya longtemps. Au temps de ma jeunesse folle...*

– Slušaj, govori ruski!

– Dvadeset osam centimetara.

– Neverovatno...

Marina dotaknu malim prstom vlažni blistavi vrh, skinuvši s njega lepljivu providnu kap.

Negde u dubini Valentina ožive nakratko prigušena oboa. On glasno ispusti gasove:

– *Pardon...*
 – Prostačino... – tiho se nasmeja Marina, sklanjajući pramen koji joj je pao na lice.
 – *L'homme est faible...*
 – Ne razumem, za koga ti to govoriš?
 – Za istoriju.
 Marina se s uzdahom podiže, protegnu se:
 – Daj da se nešto ždere...
 – Sačekaj trenutak. Lezi.
 On je meko pljesnu po leđima.
 Marina leže.
 Valentin je pogladi po kosi, poljubi preplanulo rame s crvenkastim ožiljkom od vakcine.
 – Jesi li se umorila, anđele?
 – Od tvog glupog francuskog.
 – Glupog – u smislu lošeg?
 – Stvar je u tome što ja ne znam nikakav – ni dobar ni loš. Tebi je to već dobro poznato. Kakav je to snobizam...
 On se bezglasno nasmeja, nadvijajući se iznad nje oslonjen na lakat.
 – Pa ja i jesam matori snob, koga nisu na vreme dokusurili! Marina ponovo dodirnu mali ožiljak na njegovoj bradi.
 – Npopravljivi čoveče.
 – Neosporno.
 Milovao joj je kosu.
 Nekoliko minuta ležali su ćuteći.
 Zatim je Valentin seo, pružio ruku, napipao cigarete na niskom indijskom noćnom ormariću.
 – Mačence, zar ti zaista nikad nisi doživela orgazam s muškarcem?
 – Nikad.
 On klimnu, stavljajući cigaretu u belu muštiklu od kosti.
 – A mene si zaboravio – tiho reče Marina, svirajući nešto prstima po njegovom ramenu.

– *Pardon*, draga. Samačke navike... izvoli...
 Cigarete kliznuše iz kutije.
 Marina izvuče jednu.
 Škljocnu upaljač, izbacivši previsok plavi jezičak.
 Zapalili su.
 Marina je ustala, žudno uvlačeći dim, prošetala po tepihu i ponovo pogledala sliku. Žena nejasnih obrisa i dalje je nameštala kosu.
 Valentin sedeći podiže ogrtač, obuče ga, i s mukom se odvoji od kreveta.
 – Prijatno mestašce. – Marina zimogrožljivo strese ramenima.
 – Lepo, je li? – promrmlja Valentin, stežući zubima muštiklu i vezujući svileni pojas sa kičankama.
 – Da...
 Ona se saže i poče da skuplja svoje razbacane stvari.
 Valentin joj ovlaš taknu rame i ispuštajući oblak dima ode iz spavaće sobe.
 – Hajde da ručamo.
 Otresavši sivkasti valjak pepela u sedefastu pepeljaru, Marina je navukla džemper gledajući se iskosa u zidnom ogledalu i počela da oblači gaćice.
 Čulo se kako je u prostranoj kuhinji Valentin zapevao ariju Dalile.
 Marina izvuče kosu iz širokog okovratnika džempera i otrča bosa u kuhinju.
 U predsoblju je šutnula svoju blatom isprskanu čizmicu.
 – Hej-ho!
 Valentin je kopao po nedrima visokog rozenlefa, i osvrnu se.
 – Lepotice... znaš... – On na trenutak izvadi muštiklu i brzo reče, stežući drugom rukom na grudima gomilu izvađene hrane. – Sad ličiš na Rimljanku iz vremena propadanja imperije. Poubijali su joj porodicu, kuća je razorena. Nedelju dana živela je sa dlakavim varvarinom. On joj je poklonio svoj prsluk od

kozjeg krzna. A ona je u njemu potrčala po smrvljenim pločama Večnog Grada. Kako ti se čini, a?

– Tačno. Vreme ti je da se pridružiš Tacitu.

– Ma daj. Neću da budem Tacit. Ja bih Svetoniju, da me nauči...

Sitnim koracima došao je do širokog stola i sasvim se nagnuo. Hrana se muklo rasu po stolu. Zubi su zveckajući ponovo stegli muštiklu od slonove kosti.

– Svetonije je najprecizniji od svih njih. Niko ne poznaje dvorski život bolje od sekretara. Ili kuvara. Sedi.

Marina se spusti na škripavu bečku stolicu, raspakova žutu piramidu sira i poče da ga seče teškim srebrnim nožem.

Dovršivši cigaretu Valentin je bacio opušak u sudoperu, muštiklu produvao uz zvižduk i spustio je u džep ogrtača.

– Njega bi trebalo lepo narezati, ljudski...

– Ne zajebavaj. Bolje secni kobasicu.

– *Cherie*, kakav je to žargon...

– Kako su dobri noževi.

– Nego šta. Moga streljanog dede.

– Šta, streljali su ga?

– Da. Dvadeset šeste.

– Jadnik.

Marina poređa listiće sira na tanjir.

Valentin oljušti kobasicu i poče vešto da je seče na tanke kolutove.

– Tebi bi i kuvar iz *Metropola* pozavideo – nasmeši se Marina otvarajući teglicu kavijara. – Ipak samački život može mnogo čemu da nauči.

– Neosporno. – Ovalni komadi padali su na daščicu.

– Slušaj, a što ti tvoja kućna pomoćnica ne kuva?

– Kako ne kuva? Kuva.

– A sad?

– Pa neće svaki dan da visi ovde...

– Kad dolazi?

– Uveče.

– A ti si je, naravno, već, je li?

– Bilo je toga, mačence, bilo...

– I?

– Nije interesantno. Iskompleksirana sovjetska individua.

– Što, je l' frigidna?

– Ma ne, ne radi se o tome. Cičala je od ushićenja. Praćakala se poda mnom kao riba. Ja govorim o nečem drugom.

– Divlja?

– Apsolutno. Za pušenje je prvi put čula od mene. Žena ima četrdeset osam godina.

– Pa mogao si da je prosvetliš.

– Maco, ja ne umem da podučavam. Ničemu.

– Znam...

Marina mu je pomogla da stavi kobasicu na tanjir.

Valentin uključi plin i stavi na njega duboku šerpu.

– Istina, boršč kuva genijalno. Zato je držim.

– A je l' njoj stvarno s tobom bilo dobro?

– Sa mnom? Mačence, ti si jedina koja patološki mrzi muškarce. Uzgred, zato mi se i sviđaš.

– Ma, ko se tebi, kaži mi molim te, ne sviđa?! Spreman si sa prvom koju sretnoš.

– Tačno. Ja sam, draga, kao bačka Karamazov. Žena je vredna strasti već zbog toga što je žena.

– Za koliko ćeš još imati snage...

– Trudićemo se.

– Ma šta mi napriča...

– Slušaj, *cherie*, u tebi se danas naziru nekakvi bacili agresivnosti. Šta je to – uticaj tvoje egzaltirane ljubavnice?

– Na koga misliš?

– Ma, na onu... koja niti svira, niti peva, nit razvlači gudalo.

– S njom sam se odavno razišla – promrmlja Marina žvaćući komad kobasice.

– A, tako. A s kim si sad?

- Šta se tebe tiče...
- Mačence, smiri se.
- Smirena sam...

Valentin je ponovo otvorio frižider, izvadio načetu flašu šampanjca, skinuo čaše s police.

- Kad nema Aje.
- Sto godina nisam pila šampanjac.
- Eto. Popij i smiri se.

Vino je, lagano se penušajući, poteklo u čaše.

Marina uze svoju, pogleda mehuriće što su se dizali sa dna.

- Ja sad, Valječka, volim nekoga. Mnogo.
- To je divno – reče Valentin ozbiljno pijuckajući vino.
- Da. To je predivno.

Marina ispi.

- A ko je ona?
- Devojka.
- Mlađa od tebe?
- Pet godina.

– Čudesno. – On elegantno i nečujno spusti praznu čašu, skide poklopac sa kristalne posude pune crnog kavijara i širokim nožem zahvati trećinu sadržaja.

– Da. To je neverovatno – prošaputa Marina, prelazeći noktom po stolnjaku.

Valentin je stavljao debeo sloj kavijara na komad hleba.

- Je li lepa?
- Prelepa.
- Karakter?
- Impulsivan.
- Sangvinik?
- Da.
- Sklona meditaciji?
- Da.
- Osećajna?
- Vrlo.

- Ranjiva?
- Kao dete.
- Žestoka u ljubavi?
- Kao vatra.
- Šta misli o našem polu?
- Mrzi.

– Stani, pa to je tvoja kopija!

– Jeste. U njoj sam prvi put videla sebe sa strane.

Valentin klimnu, odgrize polovinu sendviča i napuni čaše.

Marina je rasejano lizala kavijar sa hleba, ne odvajajući pogled od zlatnih mehurića.

– Zavidim ti, dete – promrmlja on, žvaćući i podižući čašu.

– U tvoje zdravlje.

Šampanjac je već probudio u Marini toplinu i lenjost.

Ona otpi, prinese čašu očima i pogleda Valentina kroz vino koje se prelivalo u nijansama zlata.

– Čitavog života sanjao sam da nekog zavolim – mrmljao je on zalivajući uništeni sendvič. – Da zavolim bezumno. Da se mučim, ridam od strasti, osedim od ljubomore.

– I?

– Kao što vidiš. Samo jedno ne shvatam: ili mi u našim sovjet-skim uslovima ne možemo da doživimo to osećanje, ili jednostavno nisam sreo onu pravu.

– A možda si se jednostavno rasplinuo na više strana – i to je sve?

– Nisam siguran. Evo ovde – on lagano dodirnu grudi vrhovima prstiju – postoji nešto netaknuto. Što nikad niko nije dodirnuo. Tabu zona bluda i razvrata. I strašan potencijal. Ali nije slojevit. Odmah se troši, kao munja.

– Neka dâ Bog da sretnoš tu ženu.

– Neka dâ slučaj.

– Neka dâ Bog.

– Za tebe – Bog, za mene – slučaj.

– Tvoja stvar.

– Boršč je sasvim provreo.
 – Aaaa... da, da...
 Okrenuo se, pokušavajući da ustane, ali onda se predomislio:
 – Mačence, sipaj ti. Ti to bolje radiš.
 Marina odšljapka do šporeta, uze dva duboka tanjira i stade da sipa u njih boršč koji se pušio.
 – I, znaš li u čemu je u stvari problem – ne mogu da zavolim, ma koliko se trudio. A iskreno želim.
 – Znači, ne želiš.
 – Želim, svakako želim! Reći ćeš: ljubav je pre svega žrtva, a ovaj stari snob nije sposoban za žrtvu. Sposoban je! Spreman sam sve da dam, sve da izgubim i spalim, samo da nekoga istinski zavolim! Eto zašto ti tako zavidim. Iskreno ti zavidim!
 Marina spusti pred njega pun tanjir.
 Valentin podiže poklopac s bele teglice, zahvati kašikom pavlaku.
 – Ali ti si rođena pod srećnom zvezdom.
 – Da. Pod srećnom zvezdom. – Marina je pažljivo nosila svoj tanjir.
 – Eto, eto...
 Njegova kašika poče ravnomerno da meša pavlaku sa borščem.
 Marina je sela, prekrstila se, odlomila hleb i žudno se bacila na boršč.
 – Stavi pavlake, mačence – reče Valentin tiho i naže se nad tanjir.
 Boršč su pojeli ćutke.
 Valentin lenjo odmače prazan tanjir.
 Njegovo kvadratno lice postade jarkocrveno, kao da se ispod izbrijane kože zavuklo nešto boršča.
 – A više ničeg i nema... m-da...
 – Mislim da je dovoljno – odgovori Marina stavljajući na ivicu tanjira grančicu mirođije.
 – E pa lepo – klimnu on uzimajući iz ogrtača muštiklu.

– Zbog ovog boršča tvojoj se ženskoj može oprostiti nepoznavanje pušenja...
 – Neosporno...
 Uskoro su prešli u veliku dnevnu sobu.
 Marina se smestila u ogromnu kožnu fotelju i podvila noge, a Valentin se teško spustio na sofu.
 – Sada si prava odaliska – promrmlja on ispuštajući kroz zube kratak mlaz dima. – Matis je slikao takvu. Istina, imala je šalvare na pruge. A gornji deo obnažen. A kod tebe je obrnuto.
 Marina klimnu, povlačeći dim cigarete.
 On se zagleda u nju prelazeći jezikom preko desni, zbog čega su se usne pućile kao zaljuljano brdašće.
 – Ipak, čudno je...
 – Šta je čudno?
 – Lezbijska strast. Neverovatno... ima u tome nešto od bezumlja jadnog Narcisa. Ti u principu ne voliš tuđe telo, nego svoje u tuđem...
 – Nije tačno.
 – Zašto?
 – Svejedno nećeš razumeti. Žena se nikad neće umoriti od žene kao muškarac. Mi se izjutra budimo još osećajnije nego uveče. A vi nas gledate kao nepotrebnu prostirku, iako ste prethodne večeri stenjali od strasti...
 Valentin malo počuta, nervozno grickajući muštiklu, a zatim, lenjo se protegnuvši, glasno krcnu prstima.
 – Dobro. Moguće...
 Pepeo mu pade u jedan nabor ogrtača.
 Marina pogleda debelog dečkića u naprslom ramu. Stidljivo se osmehujući, on joj uzvрати nevinim pogledom. Ogromna mašna oko punačkog vrata pretvori se u lepu mrlju.
 U jamicama na obrazima zgusnuo se sivi predratni vazduh.
 – Valja, odsviraj nešto – reče Marina tiho.
 – Šta? – on je pogleda upitno i umorno.
 – Pa... šta sad spremaš?

– Kejđža. *Preparirani klavir*.
 – Ne izvodi.
 – Bolje ti sviraj.
 – Ja sam profesionalno neupotrebljiva.
 – Pa sviraj bez oktava. Da se tvoj smrskani mali prst ne bi mučio.

– Ma šta ću... nema smisla...
 – Sviraj, sviraj. Hoću da poslušam.
 – Pa samo ako ću po notama...
 – Nađi tamo.

Marina ustade iz fotelje, priđe ogromnom ormanu koji je zauzimaio ceo zid. Donji deo ormara bio je nabijen notama.

– A gde ti je Šopen?
 – Tamo negde levo... A šta ti treba?
 – Nokturno.
 – Eto, eto. Sviraj nokturno. Po njemu se odmah sve vidi.

Marina s mukom izvuče pohabanu žutu svesku, priđe klaviru. Valentin naglo ustade, podiže poklopac i pričvrsti ga podupiračem. Spustivši se na izlizani pliš stolice, Marina podiže stalak za note, otvori svesku, poče da lista:

– Dobro...

Dodirnuvši bosim stopalom hladnu pedal, ona uzdahnu, oslobađajući ramena napetosti, i spusti ruke na klavijaturu. Crni „blitner“, koji je mirisao na sredstvo za poliranje, odazvao se meko i pažljivo. Povinujući se uobičajenoj podatnosti požutelih dirki, Marina odsvira dva takta uvoda pomalo odsečno i glasno, što je nateralo Valentina da teško uzdahne.

Začula se jarka tužna melodija desne ruke, i basovi su se poslušno pomerili, zazvučali baršunastije.

Ona je juče svirala ovaj nokturno na odvratnom pijaninu fabričkog Doma kulture, jadnom niskom patrljku sa mesinganom oznakom *LIRA*, neverovatno krutom pedalom i dirkama koje su očajno klopale.

Taj ljudi, stakleni Šopen još joj je odjekivao u glavi, preplićući se s novim – čistim, strogim i živim.

Valentin je slušao grickajući muštiklu, njegove oči su pažljivo gledale kroz klavir.

Ponavljani arpeđo basova počeo je da se podiže i uskoro se spojio s bolno lepršavom temom, počele su oktave, i nesavitljivi mali prst ustupio je mesto domalom.

Valentin je ćuteći klimao glavom.

Crescendo je prešao u siloviti *forte*, Marinini nokti su jedva čujno grebali dirke.

Valentin je ustao i elegantno okrenuo stranicu, iskrzanu kao krilo golubice koju je mučilo neko dete.

Nokturno je počeo da gasne, Marina lagano dodirnu levu pedal, zbuni se, zastenja i nervozno završi.

Spustivši joj lagano ruku na rame, Valentin je izvadio muštiklu iz usta.

– Dobro je, dobro je, draga.

Ona se nasmeja, zamahnuvši kosom, i tužno uzdahnu spustivši glavu.

– Ne, ozbiljno – okrenuo se, bacio neugašen pikavac u pepeljaru – ti dobro osećaš Šopenovu žicu. Osećaš.

– Hvala.

– Samo ne treba prelaziti iz osećanja u patetiku, uvek tačno znaj granicu. Većina je sada ne zna. Ili akademizam, suvo kućanje na pisačkoj mašini, ili sline i rasplinjavanje. Šopen je, draga Marina, pre svega salonski čovek. Njega treba svirati otmeno. Horovic je govorio da svirajući Šopena uvek oseća svoje ruke u manžetnama onog vremena. A znaš li kakve su onda bile manžetne?

– Brabantske?

– Ma kakve brabantke. Njih ćemo ostaviti bezumnim Gumiljovljevim kapetanima. U prvoj polovini devetnaestog veka nosili su jednostavne lepe i prefinjene manžetne. Tako i sviraj – prosto, lepo, prefinjeno. I jasno. Neizostavno – jasno. I, golubice,

odseci te svoje kandžice, strašno je dodirivati klavir takvim šapicama. A najvažnije je – položaj ruke se menja, teže izvlačiš jasne zvukove.

– Saša kaže da mi lepo stoje... Proleter i s ovakvim noktima mogu da sviraju...

– Proleter i mogu, ali ja ne.

On joj oprezno steže rame.

– Pusti da ti odsviram.

– Isti ovaj? Odsviraj drugi.

– Svejedno...

– Sad ću ti naći... – Ona pruži ruku ka notama, ali Valentin odmahnu glavom.

– Ne treba. Znam ih.

– Svih devetnaest?

– Svih devetnaest. Sedi, nemoj mi stajati iznad glave.

Marina sede na sofu prekrstivši noge.

Namestivši ogrtač koji se zavrnuo, Valentin se spusti na stolicu i trljajući ruke pogleda kroz prozor.

Iz kristalne čeljusti pepeljare uzdizala se sivkasta serpentina.

Bele ruke zastale su iznad dirki i meko se spustile.

Marina zadrhta.

To je bio NJEN nokturno, *Trinaesti*, u c-molu, koji je kao vatreno koplje proživio čitav njen život.

Majka ga je svirala na rasklimatanom „renešu“, i petogodišnja Marina plakala je od nepoznatog bolnog osećanja što se tako jednostavno i strašno zarivalo u nju. Kasnije je, sedeći na okrugloj stolici, razvlačila tu vrelu oprugu dečjim užurbanim prstićima. Tad su je ti zvuci, koji su nejednako i mučno nastajali ispod vrhova prstiju, okrenuli muzici – čitavu, u potpunosti.

Nokturno je bio i ostao ogledalo i tonska viljuška duše. U školi ga je svirala na maturskom, nateravši suze na vodnjikave neurasteničke oči Ivana Serafimoviča i primoravši salu punu učenika i roditelja da zamre na trenutak.

Fakultet, koji je završila za tri godine, izmenio je nokturno do neprepoznavanja. Marina se smejala slušajući svoj školski pucketavi snimak na magnetofonu Ivana Serafimoviča, zatim je hrabro sedala za njegov mali klavir i svirala. Starac je ponovo plakao, gušeći se od kašlja koji je ličio na lavež, a sibirski mačka od pola puda, koja je ležala na njegovim somotskim kolenima, uplašeno je škiljila u gospodara.

Bio je to njen nokturno, njen život, njena ljubav.

Niz leđa pod džemperom prodoše joj žmarci kada su dve ogromne ruke počele da vajaju od akorda koji se prepliću ono isto – drago, mučno i slatko.

Svirao je božanstveno.

Akordi su se slagali bezuslovno i strasno, klavir mu se u potpunosti potčinjavao – iz otvorene crne čeljusti plovila je melodija muke i ljubavi, koju je nakratko smenjivala lagana čipka arpeđa.

Marinine velike smeđe oči su se suzile, prekrivene trpkom vlagom, bele ruke razlile se kao mrlje.

Melodija koja se probijala kroz akorde je zamrla i, o bože, evo ga, slatko rođeno *re*, koje odnosi stari bol i vuče u ledeni vir novog. Valentin ga je odsvirao tako da je novi talas žmaraca naterao Marinu da se grčevito trgne. Suze su potekle niz obraze, počele da kaplju po golim kolenima.

Marina steže bradu: klavir, Valentin, orman za knjige – sve je plivalo u suzama, njišući se i smenjujući.

I nokturno je polako plovio dalje, mol je zamenjen spokojnom preciznošću durskih akorda, koji kao hladni talasi spiraju prošle muke.

Marina je ustala i nečujno prišla klaviru.

Oktave su potrčale, odsvirane naglašeno prefinjeno, ponovo su se vratile krhotine bolne prošlosti, zasvetlucale su kao mučni kaleidoskop i iznova se skupile, ali – u nešto drugo.

– Pročišćenje... – prošaputa Marina i ukoči se.

Trinaesti se valjao ka svom kraju, suze su se sušile na obrazima.

– Pročišćenje...

Bol se topio, odlazio je, odvajajući se od duše, opraštajući se s njom.

Belim rukama ostalo je još malo života na dirkama: nagnuli su talasi arpeđa, i evo ga – finalni akord, Prokrustova postelja za kratkoprste.

Marina je gledala kako su se čudovišni dlanovi podigli i lako spustili.

Sačekavši da se zvuk istopi, Valentin je sklonio ruke sa klavijature.

Marina je ćutke stajala pored njega i rasejano trljala slepo-očnice.

– Šta je s tobom, mačence? – upita on začuđeno gledajući njeno uplakano lice.

– Ništa... – odgovori ona jedva čujno.

– Ma... to nikako ne ide...

Valentin je s mukom ustao, zagrlio je i brižno joj obrisao obraze vrhovima prstiju.

Marina uze njegovu ruku, pogleda je i poljubi duboku liniju života.

– Šta je s tobom? – Podigao ju je pokušavajući da joj se zagleda u oči.

Marina skloni pogled i čupkajući prstima somotski okovratnik ogrtača uzdahnu.

– Jesi li se nečeg setila?

Ona neodređeno klimnu.

– Dešava se. Je li ti se svideo noćturno?

Ona opet klimnu.

Valentin je spusti.

– Da sviram dalje?

– Ne treba, sve ću suze isplakati.

– Kako hoćeš – promrmljao je suvo.

Marina pogladi njegovo rame.

– Ti si veliki pijanista.

Mlako se nasmejao.

– Znam to, mače.

– A kad si saznao?

– Još u konzervatorijumu.

– Jesu li ti rekli ili si sam shvatio?

– Rekli su mi. A onda sam shvatio.

– Ko ti je rekao?

– Gari.

– A je li on to mnogima govorio?

– Ne baš mnogima. Ali govorio je.

Marina je sela na sofu, izvukla cigaretu iz kutije, škljocnula poznatim upaljačem, na vreme se odmakavši.

– Jesi li shvatila kako treba svirati Šopena?

Nasmešila se, skupivši oči malo natečene od suza.

– Znam kako ga treba svirati. Samo ne umem. A ti znaš i umeš. Čast vam i hvala, Valentine Nikolajiču.

– Šta ti je danas? Ne razumem.

– I hvala bogu.

Uzdahnuo je i krenuo u kuhinju:

– Staviću čaj...

– Stavi. Samo ja ga neću čekati.

– Šta je? – upitao je već iz kuhinje.

– Moram da idem...

– Šta?

– Moram da idem, kažem!

– Kako hoćeš, maco...

Marina je otišla u spavaću sobu, podigla pantalone, i navlačeći ih uputila Falkovom aktu jedva čujni vazdušni poljubac:

– Živa bila, mila...

Iz kuhinje je francuskim basom zapevala Dalila.

Sat je odzvonio.

– Je l' to već jedan? – upita Marina svoj trostruki odraz. – A možda i više?

– Pola dva.

– Ja u dva moram kod proletera... Gospode...

– Uzmi kola – posavetova je Valentin, izlazeći iz kuhinje.

– Kako stojiš s parama?

– Kilavo...

Klimnuo je i nestao u kabinetu.

Marina poče da navlači čizmice.

Valentin je izašao mašući lepezom desetica.

– Dobročinitelju – osmehnula se Marina. – Svirao si kao Rihter.

– Fuj, kakva glupost. On uopšte nije u stanju da svira Šopena. Suviše je potpun i akademski. I ne ume da se muči. Svirao sam kao Horovic.

– Dobro, kao Horovic. Rasplakao me.

Lakim gestom kockara on složi lepezu u tanak špil i pruži joj:

– *Je vous pris adopter cela a signe de ma pleinae disposition.*

– Mersi u Bakuu...

Marina uze novac i gurnu ga u tašnu.

Valentin skinu mantil s vešalice i pruži joj ga kao toreador:

– Izvolite.

Uhvatila je rukave.

– Hvala... Možda ću prekosutra svratiti.

– Bolje sutra.

– Sutra ne mogu.

– Razumem... Slušaj, mače – elegantno je dodirnuo rever njenog bež mantila. – A ti... da li bi mogla da povedeš i svoju prijateljicu? Svirao bih vam, pili bismo čaj, i onako... lepo bismo se proveli. Ja bih...

Marinina desna ruka polako se podigla do njegovih usta, skupila se u pesnicu kroz koju se progurao palac.

Valentin se nasmeja, poljubi šipak u sedefasti kljun.

– Dobro, ćutim, ćutim... Znači, čekam te prekosutra...

– Hvala ti.

– Hvala tebi, draga...

Brzo su se poljubili.

Marina dodirnu njegov glatki obraz, osmehnula se i izađe na vrata, tamo gde ju je čekao njen život – nemiran, opojan, jaro- stan, bespoštedan, dobar, varljiv i naravno – zadržavajući...

Marina je bila lepa tridesetogodišnja žena velikih, pomalo zrikavih smeđih očiju, mekih crta lica i lepo građenog vižljastog tela.

Njene nasmejane, napućene usne, hitri pogled i brz hod odavali su nemiran i žestok karakter. Koža je bila meka i preplanula, ruke – elegantne, dugačkih tankih prstiju, a nokti ovog proleća premazani sedefastim lakom.

Mrveći potpeticama niskih čizmica slabašni martovski led, Marina je čilo išla Meščanskom ulicom ka Sadovoj, u nadi da će uloviti taksi i stići do dva u svoj fabrički Dom kulture, gde je deci radnika držala časove klavira.

Rodila se pre trideset godina u podmoskovskom naselju s prizemnim kućama, sleđenim u martovskom snegu šupljikavom od suza prolivenih te pedeset treće.

Staljin je umro, a Marina se rodila.

Detinjstvo je proticalo između brojnih šupa i retkih borova beskrajnog dvorišta.

Zova i divlja ruža rasle su ispod prozora protežući se sve do krova, otac je često sekao bujne grmove, ali do kraja leta oni bi ponovo nicali, a s proleća bi već lupkali u prozor pupoljcima i granama.

U tom tesnom haosu granja, pupoljaka i lišća pravljene su koraci koji su se vukli duž trošne ograde i pored smetlišta na čijem kraju je bio veliki štab.

Ovde je bilo prostrano i tesno, mirisalo je na zemlju, divlju ružu i smetlište, odakle su pacovi često utrčavali u štab, zbog čega su maloletni stratezi vrištali i bacali kamenje.